

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wyzwania ekonomii XXI w., PG_00206407						
Kierunek studiów	Ekonomia (O), Międzynarodowe stosunki gospodarcze (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Krzysztof Grzelec, prof. UG				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Krzysztof Grzelec, prof. UG				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w problematykę wyzwań ekonomii XXI w., która niezależnie od nowych prądów filozoficzno-społeczno-gospodarczych, wciąż rozciągnięta jest pomiędzy liberalizmem gospodarczym i interwencjonizmem państwa. Wykład przybliży i omawia bieżącą problematykę ekonomii, w tym wyzwań (takich jak funkcjonowanie Unii Europejskiej i wspólnej waluty Euro), kryzysów (takich jak kryzys finansowy 2007-2008), rozwoju kapitalizmu korporacyjnego czy sharing economy oraz różnych przejawów patologii gospodarczej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[EKONMU2_W09] ma pogłębioną wiedzę o ewolucji teorii opisujących podmioty i organizacje gospodarcze oraz instytucje publiczne, zna występujące między nimi powiązania	Ma wiedzę dotyczącą ewolucji gospodarek od liberalnych do regulowanych i planowanych centralnie i konsekwencji z tego wynikających.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[MSGMU2_U04] potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów związanych z funkcjonowaniem podmiotów gospodarczych na rynku międzynarodowym, ze szczególnym uwzględnieniem rynku Unii Europejskiej	Potrafi oceniać założenia polityki gospodarczej i przewidywać ich wpływ na funkcjonowanie gospodarki i przedsiębiorstw.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[MSGMU2_K06] wykazuje gotowość do samodzielnego identyfikowania, diagnozowania i odpowiedzialnego rozstrzygania dylematów oraz różnych wariantów rozwiązań związanych z wykonywaniem zawodu i rozwijaniem dorobku zawodowego	Potrafi oceniać założenia polityki gospodarczej i przewidywać ich wpływ na funkcjonowanie gospodarki i przedsiębiorstw.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[EKONMU2_K02] ma świadomość poziomu swojej wiedzy w obszarze rozwiązywania złożonych problemów w ekonomii, rozumie potrzebę pogłębiania oraz aktualizowania tej wiedzy przez całe życie	Omawiana problematyka zawarta w celach przedmiotu w zakresie najważniejszych zagadnień zawiera odniesienia źródłowe do literatury, wskazując na konieczność i zachęcając do pogłębiania wiedzy.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[EKONMU2_U15] potrafi samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności ekonomiczne, jest otwarty na nowe pomysły i techniki, ma skłonność do nauki każdą metodą oraz skłonność do interakcji z innymi uczestnikami procesu uczenia się	Część wykładu prowadzona będzie w formie dyskusji ze studentami, w zakresie najważniejszych i często skrajnie ocenianych zjawisk gospodarczych i politycznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[EKONMU2_W05] ma rozszerzoną wiedzę o człowieku jako producencie i konsumencie i poszerzoną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i struktur społecznych	Wykład rozpoczyna się od analizy głównych prądów filozoficznych obejmujących pojęcia wolności, bezpieczeństwa i ryzyka jako nieodłącznych aspektów polityki gospodarczej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[EKONMU2_U08] potrafi samodzielnie analizować zjawiska i procesy gospodarcze i społeczne, posiada umiejętność pogłębionej teoretycznej oceny tych zjawisk, z zastosowaniem odpowiednio dobranej metody badawczej	Uzyskana wiedza pozwala studentowi na samodzielną ocenę krytyczną wyzwań i zjawisk gospodarczych XXI w. gotowość do analizy i oceny zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej, politycznej i społecznej oraz wybór odpowiednich narzędzi do tej oceny i analizy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[EKONMU2_U02] potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do opisu i analizowania przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk gospodarczych i społecznych oraz potrafi formułować własne opinie i krytycznie dobrać dane i metody analiz na podstawie dorobku nauk ekonomicznych i społecznych	Uzyskana wiedza pozwala studentowi na samodzielną ocenę krytyczną wyzwań i zjawisk gospodarczych XXI w. gotowość do analizy i oceny zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej, politycznej i społecznej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[MSGMU2_W01] ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych, w szczególności ekonomii, jej miejsca w systemie nauk, relacji z innymi naukami i dziedzinami wiedzy	Rozumie interdyscyplinarne podejście do problemów ekonomicznych, czerpiące wiedzę z nauk ścisłych, przyrodniczych, innych społecznych i filozofii.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[MSGMU2_W03] zna i rozumie rodzaje więzi ekonomicznych oraz rządzące nimi prawidłowości, rozumie uwarunkowania oraz zasady funkcjonowania rynku i mechanizmu rynkowego, w aspekcie krajowym, międzynarodowym i globalnym	Analizuje poszczególne nurty polityki gospodarczej na poziomie lokalnym, regionalnym, międzynarodowych i globalnym. Rozumie uwarunkowania kształtowania tej polityki i potencjalne jej rezultaty.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[MSGMU2_W05] posiada pogłębioną wiedzę na temat gospodarki światowej, zasad funkcjonowania rynku globalnego i międzynarodowych stosunków finansowych oraz procesu ich ewolucji, rozumie przyczyny, prawidłowości i konsekwencje zachodzących zmian	Analizuje poszczególne nurty polityki gospodarczej na poziomie lokalnym, regionalnym, międzynarodowych i globalnym. Rozumie uwarunkowania kształtowania tej polityki i potencjalne jej rezultaty.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[MSGMU2_W06] zna i rozumie różnorodne dylematy związane z globalizacją i kształtowaniem się współczesnych międzynarodowych stosunków gospodarczych	Samodzielnie ocenia główne nurty i ich efekty w naukach ekonomicznych i polityki gospodarczej oraz najważniejszych wydarzeń polityczno-ekonomicznych w XXI w.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[MSGMU2_W14] posiada pogłębioną wiedzę o człowieku jako jednostce podejmującej decyzje ekonomiczne, działającej w strukturach społecznych i jednostkach organizacyjnych, w szczególności w przedsiębiorstwach działających na rynku międzynarodowym	W ocenie głównych wydarzeń ekonomicznych i gospodarczych XXI w. uwzględnia dorobek filozofii, socjologii, psychologii i politologii.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[EKONMU2_W01] ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk, rozumie różnice między współczesnymi nurtami myśli ekonomicznej, zna twierdzenia współczesnych teorii ekonomicznych	Student uzyskuje podstawy filozoficzno-społeczne głównych prądów i teorii ekonomicznych kształtujących rzeczywistość gospodarczą w XXI w.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[MSGMU2_K02] wykazuje gotowość do krytycznej oceny poziomu posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych w obszarze międzynarodowych stosunków gospodarczych	Potrafi prowadzić dyskusję w zakresie analizowanych zmian gospodarczych w XXI wieku, inicjować ją i merytorycznie przedstawiać swoje argumenty.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[EKONMU2_W03] ma wiedzę o relacjach między zjawiskami, podmiotami i organizacjami gospodarczymi oraz instytucjami publicznymi funkcjonującymi w sferze krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej	Ma wiedzę dotyczącą mechanizmów polityki gospodarczej i jej wpływu na funkcjonowanie gospodarek i przedsiębiorstw.	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
Treści przedmiotu	1. Wolność w ujęciu filozoficznym, teologicznym, socjologicznym i psychologicznym. 2. Wolność, ryzyko, bezpieczeństwo 3. Istota i cele gospodarki opartej na wolności 4. Istota i cele gospodarki opartej na interwencjonizmie i redystrybucji 5. Dysfunkcje i patologie gospodarki opartej na wolności 6. Dysfunkcje i patologie gospodarki redystrybucji 7. Biurokracja 8. Euro dylematy wprowadzenia i funkcjonowania wspólnej waluty 9. Kryzys finansowy 2007 r. i finansalizacja gospodarki 10. Kapitalizm korporacyjny i kapitalizm oligarchii 11. Sharing economy 12. Globalizacja i deglobalizacja W kolejnych latach, w zależności od pojawiających się wyzwań, zakres tematyczny wykładu będzie aktualizowany. W celu rozwinięcia pojęć omawianych w trakcie wykładów studenci mają możliwość udziału w konsultacjach		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa wiedza w zakresie mikro i makroekonomii, polityki gospodarczej.		

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Aktywność w części dyskusyjnej wykładu	51.0%	40.0%
	Praca pisemna - esej	51.0%	60.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Każdy wykład, w zakresie najważniejszych zagadnień, zawierać będzie odniesienia do materiału źródłowego. Przykładowa lista lektur: 1. A. Mody. Euro Tragedia. Dramat w dziewięciu aktach. Wydawnictwo Naukowe PWN 2019. 2. J. Stiglitz. The Euro: And its Threat to the Future of Europe. Penguin Books. 2017. 3. Red. P. Temperton. Euro. Wspólna waluta. Felberg. 2001. 4. S. Kawalec, E. Pytlarczyk. Paradoks Euro. Jak wyjść z pułapki wspólnej waluty. Poltext 2016. 5. L. von Mises, <i>Biurokracja</i> . Warszawa, Fijorr Publishing 2005. 6. F. A. von Hayek, <i>Droga do zniewolenia</i> , Warszawa, Arcana 1988 7. L. Balcerowicz, <i>800 dni. Szok kontrolowany</i> , Warszawa: Czerwone i Czarne, wyd. rozsz. 2024 8. Otmar Issing, <i>The Birth of the Euro</i> , Cambridge University Press, 2008 9. J. E. Stiglitz, <i>Euro. Jak wspólna waluta zagraża przyszłości Europy</i> , Warszawa, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2017. 10. C. M. Reinhart, K. S. Rogoff <i>This Time Is Different: Eight Centuries of Financial Folly</i> , Princeton University Press, 2009. 11. D. Rodrik, <i>The Globalization Paradox: Democracy and the Future of the World Economy</i> , New York/London, W. W. Norton & Company, 2011. 12. W. Tatarkiewicz, <i>Historia Filozofii</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Wyd. 23 (t. 1-3), 2025 13. D E. Hoffman, <i>The Oligarchs: Wealth and Power in the New Russia</i> . PublicAffairs, New York 2002 14. R. Botsman, R. Rogers, <i>Whats Mine Is Yours: The Rise of Collaborative Consumption</i> , Harper Business, New York 2010 15. T. Slee, <i>Whats Yours Is Mine: Against the Sharing Economy</i> , OR Books, New York/London, 2015 Przykładowa lista lektur z badań własnych KRT wykorzystanych w tematach: Sharing economy, Biurokracja oraz Dysfunkcje i pat gospodarki opartej redystrybucji: K. Grzelec, A. Jagiełło, The effects of the selective enlargement of fare-free public transport , , Sustainability, 2020, vol. 12, nr 16, s.1-19, Numer artykułu:6390. DOI:10.3390/su12166390 . K. Grzelec, Restrukturyzacja miejskiego transportu zbiorowego. Od monopolu do monopolu?. Transport Miejski i Regionalny nr 12/2012, s. 30-36. K. Grzelec, Uwarunkowania organizacyjne rozwoju pasażerskiego transportu miejskiego (transport współdzielony). Transport Miejski i Regionalny 02/2020, s. 22-27.	
	Uzupełniająca lista lektur	Każdy wykład, w zakresie najważniejszych zagadnień, zawierać będzie odniesienia do materiału źródłowego.	
	Adresy eZasobów		
	Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przykładowe tematy pracy pisemnej: 1. Proces deglobalizacji. 2. Efektywne ekonomicznie programy społeczne. 3. Ryzyko jako immanentna cecha gospodarki rynkowej.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.